

Csendóra

[2011. április]

Talán a galambtojással kezdődött, mert valahol csak kezdődnie kellett. Gábor akkurátusan vágta a galambtojás tetejét, ahogy nagytata szokta. Nekem remegett a kezem, de végül mégis sikerül baj nélkül leemelni. A vékony áttetsző hárttyát már körömmel hámozta, beletúrt a sárgászöld kocsonyába, és már mutatta is középen a vörös ínszerű valamit, aminek az egyik végén egy körömfeketőnyi hólyagocska lüktetett. „Lelepleztük! Madárrá akart változni!” Ezt azon a hangon mondta, amin nyomozást szokott játszani, pedig aztán a mi bőrünk égett úgy, mint akiket meghámoztak, amikor kiállítottak a többiek elé. Tényleg, mintha pucéran álltunk volna, a legtöbben nem is mertek odanézni. A megskalpolt tojást kitéttük a napra, és hiába émelyegtem, nem tudtam levenni róla a szememet, pedig szinte hallani lehetett, amint tekintetünkől egyre sűrűbbé vált az áttetsző massa, és a kis opálos hólyagocska addig vibrált, míg végül az egész rá nem száradt a tojás falára.

A délutáni alváshoz készülődve nagymama feltornyozta mind az öt színes selyempárnát: legalul volt a lila, a rózsaszín, a világoskék, aztán a kávészínű és a piros, a legtetején meg a sárga, mert az volt a kedvenc színe. Nekem belülről kellett feküdni, betakarózni a kockás pléddel, amiből szép hosszú szálakat lehetett kihúzni. Amikor féltem nekivágni az útnak, azokat fontam vagy csomóztam, amíg el nem jött a felkelés ideje. Nagymama szinte ülve aludt, félig nyitott szemmel, sosem lehetett tudni, hogy igazán alszik-e, vagy ha aludt is, olyan könnyen felébredt, hogy egyszer sem sikerült észrevétlenül kijutni az udvarra „csendóra idején”, mégsem adtam fel soha, folyamatosan tökéletesítettem a módszeremet.

Hangosan és lassan szuszogtam, mint az alvók, a hatalmas, csergőóra ritmusára. Ezt jó sokáig kellett csinálni, így volt idő folytatni az előző napi mesét a faliszőnyegben lakó négy félszemű királyról. Közben nagymamát is figyeltem, éppen csak véletlenül sűrűlva tekintetemmel trónoló alakját: nagyon kellett vigyázni, nehogy egyenesen a szemembe villanjon a zöldeskék varázsszem.

Először mintha csak akaratlanul, forgolódás közben kerültem volna közelebb az ágy végéhez, aztán kicsit pihentem, hallgattam az órát, a gerlék lemondó zsolozsmázását: tu-tu-túl tu-tu-túl, és valahol egy eltévedt rigó is rákontrázott: kicsikő-kicsikő-kicsikő, ügysejössz, ügysejössz, ügysejössz. Nagymama lélegzését még egészen közről sem lehetett hallani, így sosem tudtam, hogy hányadán állok, mégis annyira figyeltem, hogy szinte ropogott bele a fülem. Egyre nehezebb volt kordában tartani a szuszogást, mert mindenáron az udvar óriásainak nyomába akart szegődni, a százkarú láthatatlanokhoz, akiknek csak a szélben ide-oda lendülő árnyéka látszott a fehér selyemfüggönyön. Aztán csak egyre lejjebb, milliméterről milliméterre, belefájdult a nyakam a nagy koncentrációba, minden egyes porcikám megkeményedett, már én voltam a kővé varázsolt királyfi, a rugók is egyre hangosabban nyöszörögtek félelmetes súlyom alatt. Mire a legveszélyesebb rugóhoz érkeztem, és már csak a lábamat kellett volna letenni a rongyszőnyegre, hogy kiálljam a próbát, a széllovas teljesen eleresztette a gyeplőt, szuszogásomat is magával rántva. Az opálos királynője mindig ilyenkor nyitotta tágra a szemét, és kapta fel görbe végű jogarát.

Behunytam a szememet, és rajta! A rugó kattant, én meg már az ágy szélén ültem, még mindig csukott szemmel, vártam, hogy visszaparancsoljanak a helyemre. Ezúttal ott maradt a csend.

A lopódkodás következő fázisait mindaddig csak gondolatban játszottam végig, ezért még lassabban és óvatosabban haladtam. Ma se csodálkoznék, ha órák teltek volna el, amíg felálltam és megtettem mind a kilenc lépést a piros linóleumon, míg végül, csak hogy ne kelljen tovább a tükörképemmel szemben álldogálni, lenyomtam a kilincset. A rézkilincs nyikorgása megint kővé változtatott, a bőrömmel akartam kitapintani, hogy vajon utolért-e a királynő izzó tekintete. De a tarkóm hűvös maradt.

Aztán már kinn is voltam az udvaron. Sorra végighúztam tenyeremet a fák kérgén, még a fenyőfáén is, pedig egészen bent nőtt a bukszusok bástyái mögött, ahová soha nem volt szabad bemenni, mert oda ültették a zöldhagymát, a sóskát és a hajszálvékony keserű murkokat. Miután mindent megkóstoltam, kikúsztam a bástyák közötti résen, egy lendülettel fel a törmelékdombra az aranyalmafához. Jól megráztam, pedig már így is tele volt az udvar a sárgaszilvák savanyú szagával, aztán dagadó zsebbel

mászta fel az orgonafára, hogy megszemléljem a birodalmamat. Ezt a fát pont nekem találták ki, volt egy bemélyedés, amelyben csak az én lábam fért el, és máris fel tudtam húzni magam a két ág közé, ezt még Gábor sem tudta utánam csinálni. Aztán csak álltam ott diadalmasan, mint egy éles kő a hatalmas parittyaszárai között. Már repültem is, a toronymagas, zöld indákkal álcázott várfalakon át a félszemű királyok birodalmába.

Sokáig nagyon ügyesen harcoltam, de végül a fiatalabbik Balszemű Királynak mégis sikerült hangyákat varázsolnia a bőröm alá. Ez lett a mese vége. Még tébláboltam egy ideig az udvaron, az ablak előtt is elmentem vagy kétszer, igaz, csak lábujjhegyen, de most már nem bántam volna, ha észrevesz. Meg aztán a sárgaszilvák is elkezdtek békákat növeszteni a hasamba, jó lett volna már enni egy kis vajjas kenyeret. Később, amikor már az orgonafa árnyéka is felkúszott a tűzfalra, sikerült két egészen használható zöld üvegcserepet szerezniem. A törmelékdombon bányásztam őket, csak úgy unatkozósan, de szépen felnagyították a libabőröttjeimet, ha megfelelő távolságban tartottam.

Amikor benyitottam, már csak úgy tettem, mintha lopakodnék, de a szobában továbbra is mozdulatlan volt minden: nagymama ugyanúgy ült, mintha a négy szál sárga virágot nézné az asztalon, vagy talán mögötte az üveges szekrényt, ahol a kincseit tartotta: ott voltak az ünnepi, szőlőlevél alakú tányérok, kis ezüstitálcán a tüllszoknyás balerina, amihez még ő sem ért hozzá soha, nehogy letörjenek az áttetsző porcelánfodrok, középen a nagy kompótos tál és nekitámaszkodva nagytata katonaruhás képe. Szinte odacsörtettem a vitrinhez, és mintegy illusztrálva a mozdulatot, jól rányomtam a tenyeremet az üvegre, mintha ki akarnám nyitni, közben megpróbáltam elkapni a tekintetét.

Nálunk mindig korán sötétedett. A tűzfalak miatt. Most valami sötétség kúszott egyre feljebb a hasamban is. Még egyszer odanézttem, ahol már csak két üreg látszott a szeme helyén, és csikorogva elcsúsztattam az üveget. Először csak sorra megérintettem az ujjam hegyével a szőlőlevelet, a fényképet, a balerinát, mindent, amiről tudtam, hogy semmilyen körülmények között nem szabad, és minden mozdulat után hátralestem, hogy hátha. Csengtek-bongtak a tányérok, amikor végül leejtettem az édességes tálka tetejét, de már nem fordultam hátra, csak habzsoltam nekivadulva a sok selyemcukrot. Sikoltoztak a fogaim alatt.

Aztán valamikor megjelent a százkarú, fekete rokonság, hatalmas lepleket lobogtatva. Letakarták nagymamát, a bútorokat, még a tükröt is. Szőlőlevél alakú tányérokból ették a töltött tojást.

Kategória: vers, próza

Denumire autor: Csutak Gabriella

Látó Szépirodalmi Folyóirat